

Dosarul nr.3ra-256/20

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: A.Costiuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Sîrbu, V.Mihaila)

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Elena Pîntea împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 22 decembrie 2017 Elena Pîntea a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 14 septembrie 2017 a depus în adresa Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni cerere cu privire la stabilirea indemnizației de maternitate, însă prin decizia din 11 octombrie 2017 a autorității publice, aceasta a primit refuz, comunicându-i-se că conform datelor din Registrul de stat al evidenței individuale dânsa în perioada 14 martie 2014 – 14 iulie 2014 nu figurează ca fiind persoană asigurată. Totodată, s-a indicat că a fost omis termenul de adresare în vederea stabilirii indemnizației de maternitate.

În opinia sa, decizia enunțată este neîntemeiată, motiv pentru care urmează a fi anulată, or, în perioada nominalizată a fost angajată oficial în calitate de director al departamentului de turism în cadrul Societații republicane pentru prosperarea culturii naționale, însă a fost concediată ilegal, ceea ce se confirmă prin hotărârea din 23 mai 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central,

corectată prin încheierea din 22 aprilie 2018, însă până în prezent angajatorul refuză achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Nefiind de acord cu decizia din 11 octombrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni, la 7 noiembrie 2017 reclamanta a depus în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale cerere prealabilă, solicitând admiterea cererii și anularea deciziei de refuz la stabilirea indemnizației de maternitate, însă prin decizia din 6 decembrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale cererea a fost respinsă, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune.

Elena Pîntea a solicitat inclusiv în urma concretizării acțiunii, anularea deciziei din 11 octombrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni și a deciziei din 6 decembrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care cererea prealabilă a fost respinsă, repunerea în termenul de plată a indemnizației de maternitate și încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

Prin hotărârea din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Elena Pîntea a fost admisă parțial, fiind declarată nulă decizia din 11 octombrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni. Elena Pîntea a fost repusă în termenul de plată a indemnizației de asigurări sociale, reieșind din hotărârea din 23 mai 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 9 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central.

În consolidarea concluziei enunțate, instanța de apel a constatat că instanța de fond întemeiat a concluzionat despre admiterea parțială a acțiunii.

Aceasta deoarece, reclamanta în perioada de maternitate avea statut de persoană asigurată, ceea ce se confirmă prin hotărârea din 23 mai 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, prin care s-a anulat Ordinul Președintelui Asociației Republicane pentru Prosperarea Culturii Naționale și s-a restabilit începând cu 28 martie 2013 Elena Pîntea în funcția de director al Departamentului de turism al Asociației Republicane pentru Prosperarea Culturii Naționale, iar angajatorul Asociația Republicană Pentru prosperarea culturii naționale a fost obligat să achite în beneficiul reclamantei salariul neachitat, inclusiv să transfere la bugetul asigurărilor sociale de stat contribuțiile de asigurări sociale.

Corespunzător, prima instanță corect a dispus anularea deciziei din 11 octombrie 2017 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni și a deciziei din 6 decembrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

Cu toate acestea, deși prima instanță nu s-a expus în dispozitivul hotărârii asupra anulării deciziei din 6 decembrie 2017 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care cererea prealabilă a fost respinsă, instanța de apel a relevat că această chestiune a fost abordată în motivarea hotărârii, în sensul necesității anulării deciziei respective.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii din 19 aprilie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central și a deciziei din 9 octombrie 2019 a Curții

de Apel Chișinău, la 13 decembrie 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a actelor judecătorești contestate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că nu este de acord cu poziția instanțelor de judecată, deoarece atât prima instanță cât și Curtea de Apel Chișinău nu au aplicat corect prevederile legale relevante cazului.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii.

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, intimata Elena Pîntea nu a depus referință prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în cererea de recurs declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale, deși a recepționat recursul la 4 ianuarie 2020, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 13 decembrie 2019 de

Casa Națională de Asigurări Sociale (f.d.148) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 9 octombrie 2019 (f.d.134) și recepționată de către recurentă la 13 noiembrie 2019 (f.d.146).

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul enunțat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează și faptul că procedura admisibilității constă

în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan